

109428

ADVIES

in het geding tussen:

[verzoekster], wonende te [woonplaats], verzoekster,
gemachtigde: de heer mr. W.D. Berkhout

en

[stichting], gevestigd te [vestigingsplaats], het bevoegd gezag van [de school], verweerder

1. KERN VAN HET ADVIES

Het verzoek is ongegrond. De school heeft in redelijkheid tot haar besluit kunnen komen om de leerling niet te bevorderen en daarmee te verwijderen.

2. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 10 augustus 2020 en aangevuld op 12 augustus 2020 heeft verzoekster aan de Commissie een geschil voorgelegd over de beslissing van 29 juni 2020 van [de school] om [de leerling] niet te bevorderen naar 4 gymnasium waardoor zij van school af moet.

Verweerder heeft op 23 september 2020 een verweerschrift ingediend.

De digitale hoorzitting vond plaats op 6 oktober 2020.

Verzoekster was aanwezig en werd vergezeld door [de leerling], daartoe bijgestaan door de gemachtigde.

Namens verweerder waren aanwezig de [rector], en de [bestuurssecretaris].

Het [samenwerkingsverband] werd ter zitting vertegenwoordigd door [medewerker beleid en kwaliteit].

3. DE FEITEN

1. Verzoekster is de moeder van [de leerling]. [de leerling] is geboren op [geboortedatum] 2004.
2. Sinds het schooljaar 2016-2017 volgde [de leerling] onderwijs op [de school]. [de leerling] heeft de tweede klas gedoubleerd. Het schooljaar 2019-2020 zat [de leerling] in het derde jaar.
4. In september 2019 is [de leerling] getuige geweest van mishandeling van haar moeder en oma. Sindsdien is zij onder behandeling bij een psycholoog.
5. Op 10 januari 2020 heeft een multidisciplinair overleg (mdo) plaatsgevonden, waarbij verzoekster, [de leerling], haar behandelend psycholoog, beide mentoren en de ondersteuningscoördinator aanwezig waren. In dit mdo is besproken wat [de leerling] nodig heeft om de stress die zij ervaart sinds het incident in september 2019, het hoofd te kunnen bieden. De school heeft [de leerling] vervolgens extra tijd gegeven voor het afleggen van toetsen, zodat zij minder (tijds)druk zou ervaren.
6. Medio februari 2020 heeft de school, op advies van de jeugdarts GGD, [de leerling] de mogelijkheid geboden om vervroegd een pakketkeuze te maken zodat zij een aantal vakken kon laten vallen. [de leerling] heeft hiervan gebruik gemaakt, zij heeft onder andere het vak Grieks laten vallen.
7. Bij e-mail van 26 maart 2020 heeft de conrector aan verzoekster, in reactie op haar vraag, meegedeeld dat hij adviseert om [de leerling] aan te melden voor 4 atheneum. Mocht dit op grond van het cijferbeeld niet mogelijk zijn, dan zal de school 4 havo adviseren.
8. Verzoekster heeft [de leerling] op 27 maart 2020 aangemeld voor 4 vwo bij [school 2].
9. Bij brief van 15 mei 2020 heeft de rector aan [de leerling] en haar ouders meegedeeld dat [de leerling] op basis van de op dat moment beschikbare gegevens niet bevorderbaar is naar 4 gymnasium.
10. Op 29 juni 2020 heeft de school aan [de leerling] meegedeeld dat zij niet wordt bevorderd naar 4 gymnasium. Tegen dit besluit en ook tegen het niveauadvies 4 havo heeft verzoekster op 30 juni 2020 bezwaar gemaakt
11. Het schoolbestuur heeft op 3 juli 2020 op het bezwaar gereageerd en geconcludeerd dat de school in redelijkheid tot het bevorderingsbesluit heeft kunnen komen.

4. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Standpunt verzoekster

Het besluit om [de leerling] niet te bevorderen komt neer op een verwijderingsbesluit, omdat [de leerling] niet mag doubleren en van school af moet. Dit verwijderingsbesluit is niet met inachtneming van de daarvoor geldende formele vereisten genomen.

De school heeft bij het besluit om haar niet te bevorderen en haar een havo advies te geven onvoldoende rekening gehouden met het trauma dat [de leerling] in september 2019 heeft opgelopen en de gevolgen daarvan. [de leerling] heeft als gevolg daarvan onvoldoende resultaten behaald in de eerste maanden van het derde jaar. De psychische gevolgen van het trauma moeten worden gezien als een chronische ziekte in de zin van de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte (WGBH/CZ). Verweerder had dan ook (andere) doeltreffende aanpassingen moeten verrichten. De school heeft wel extra tijd toegekend en de mogelijkheid geboden tot een vervroegde pakketkeuze, maar deze aanpassingen zijn

onvoldoende doeltreffend gebleken. Vanwege de coronacrisis heeft de vervroegde pakketkeuze onvoldoende zijn uitwerking kunnen krijgen, omdat er toetsmomenten zijn geschrapt. Daardoor heeft [de leerling] haar resultaten onvoldoende kunnen verbeteren. [de leerling] heeft haar mentor gevraagd of zij inhaaltoetsen of extra werk kon maken, maar dit hoefde volgens de mentor niet. Ook heeft de mentor aangegeven dat het havo advies was gebaseerd op de psychische klachten van [de leerling].

Het was voor verzoekster en [de leerling] niet duidelijk dat het laten vallen van Grieks tot gevolg had dat [de leerling] niet kon doorstromen naar 4 gymnasium.

Verweerder had gezien de psychische klachten van [de leerling] en gezien de andere (persoonlijke) omstandigheden moeten afwijken van de overgangsrichtlijnen. [de leerling] heeft immers een juiste studiehouding en veel inzet getoond om de resultaten te verbeteren. [de leerling] heeft weliswaar in het tweede jaar veel verzuimd en ook in andere jaren, maar dat was vanwege gezondheidsredenen. De psycholoog heeft overigens aangegeven dat [de leerling] niet hoefde af te stromen naar havo niveau, maar dat haar vakkenpakket diende te worden aangepast.

Standpunt verweerder

Het verzoek is niet-ontvankelijk omdat er geen sprake is van een verwijderingsbesluit, maar van een besluit om [de leerling] niet te bevorderen op grond van de overgangsrichtlijnen.

De beslissing om [de leerling] niet te bevorderen naar 4 gymnasium is genomen op basis van de cijfers van [de leerling] en haar ontwikkeling in brede zin. [de leerling] heeft reeds het tweede leerjaar gedoubleerd. Daardoor kan zij op grond van de overgangsrichtlijnen niet nog een keer doubleren. De consequentie is dan ook dat [de leerling] naar een andere school moet.

De school is niet bevoegd, mede gezien haar cijfers, om [de leerling] naar 4 atheneum te bevorderen. Dat is aan de nieuwe school om te beslissen. De school kan enkel een advies meegeven en dat is voor [de leerling] plaatsing in 4 havo.

In het tweede leerjaar waren er bij de school al zorgen en is aangegeven dat [de leerling] mogelijk beter zou kunnen overstappen naar het atheneum. De school heeft [de leerling] begeleid bij het reduceren van haar faalangst. [de leerling] heeft niet alleen het tweede schooljaar, maar ook de andere schooljaren een hoog verzuim gehad.

Vanwege de resultaten van [de leerling] heeft in januari 2020 het mdo plaatsgevonden. In dit overleg is geconcludeerd dat de situatie tot dan toe voor [de leerling] niet meer houdbaar was. Zij ervaaarde teveel stress. De psycholoog van [de leerling] heeft aangegeven dat het stressniveau omlaag moest, desnoods door naar havo over te stappen. Het mdo heeft erin geresulteerd dat de school [de leerling] extra tijd heeft gegeven bij het maken van toetsen en de vervroegde pakketkeuze. [de leerling] besloot in het kader daarvan Grieks te laten vallen. Dit had echter tot gevolg dat zij niet kon overgaan naar 4 gymnasium. De school is een categoriaal gymnasium waarbij de leerlingen in de onderbouw beide klassieke talen verplicht moeten afronden. De keuze van [de leerling] had derhalve tot gevolg dat zij na het schooljaar 2019-2020 niet op de school kon blijven. Dat verzoekster hiervan op de hoogte was, blijkt onder andere uit haar vraag aan de conrector welk niveau advies de school aan [de leerling] zal gaan geven. Dit was immers van belang voor de aanmelding op een andere middelbare school. Verzoekster is kort daarop ook overgegaan tot aanmelding van [de leerling] op een andere school.

De coronacrisis heeft onder meer tot gevolg gehad dat er toetsmomenten zijn geschrapt. Echter, deze gevolgen zijn voor alle leerlingen hetzelfde geweest. Ook de overgangsrichtlijnen gelden voor alle leerlingen. Verweerder heeft bij het besluit om [de leerling] niet te bevorderen, naast haar cijfers, alle omstandigheden meegewogen. Er was voor verweerder geen aanleiding om een uitzondering te maken, mede gezien de zorgen die al langer bestonden bij de school of [de leerling] succesvol het gymnasium kon afmaken.

5. INBRENG SAMENWERKINGSVERBAND

Het samenwerkingsverband kan betrokken worden in situaties wanneer een leerling een hoog verzuim heeft. Dat is in het geval van [de leerling] niet gebeurd. De aanpak van de school, waarbij docenten, de mentor en de ondersteuningscoördinator zijn betrokken, het advies van de jeugdarts en aanpassingen die de school heeft gedaan, lijken in dit geval passend te zijn geweest.

6. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Bevoegdheid en ontvankelijkheid bij verwijdering

Aan de Commissie kunnen geschillen worden voorgelegd die verband houden met de verwijdering van een leerling.ⁱ Verzoekster stelt dat het geschil hierop betrekking heeft en dat is bepalend voor de bevoegdheid van de Commissie. De Commissie is dus bevoegd.

Er ligt weliswaar geen formeel verwijderingsbesluit van verweerder, maar het besluit van 29 juni 2020 heeft tot gevolg dat [de leerling] met ingang van het schooljaar 2020-2021 van school af moet. De feitelijke situatie komt dan ook neer op een verwijdering. Nu het verzoek verder tijdig is ingediend, is het verzoek ontvankelijk.

Verwijdering van een leerling vindt niet eerder plaats dan nadat het bevoegd gezag ervoor heeft zorg gedragen dat een andere school bereid is de leerling toe te laten.ⁱⁱ Formeel is nog geen sprake van definitieve verwijdering zodat slechts tot dit moment kan worden beoordeeld of verweerder overeenkomstig de regels van passend onderwijs heeft gehandeld.

Inhoudelijke beoordeling van het verwijderingsbesluit

In het kader van deze toetsing heeft de Commissie zich de vraag gesteld of er sprake is van een verwijdering vanwege het niet voldoen aan de overgangsnormen of dat de verwijdering mede beschouwd moet worden als een verwijdering van een leerling met een extra ondersteuningsbehoefte. Van dit laatste is naar het oordeel van de Commissie geen sprake. In het midden kan blijven of de psychische gevolgen die [de leerling] van het trauma heeft, vallen onder het begrip handicap of chronische ziekte in de zin van de WGBH/CZ. Het hebben van een handicap of chronische ziekte betekent niet automatisch dat er sprake is van een extra ondersteuningsbehoefte.

Op grond van de stukken en de verklaring van beide partijen tijdens de hoorzitting, stelt de Commissie vast dat [de leerling] als gevolg van een traumatische gebeurtenis in de privésfeer stemmingsklachten, stressklachten en aandacht- en concentratieproblemen heeft. In het mdo in januari 2020 is besproken dat er aanpassingen nodig waren vanwege voornoemde klachten. De

school heeft [de leerling] vervolgens in januari 2020 extra tijd gegeven voor het maken van toetsen. Daarnaast heeft de school, na advies van de GGD jeugdarts, [de leerling] een vervroegde pakketkeuze laten maken zodat zij minder vakken hoefde te doen. Het gevolg van de pakketkeuze van [de leerling], waarbij zij vervroegd Grieks heeft laten vallen, is dat zij niet op de school, een categoriaal gymnasium, kan blijven. Tot het eind van de onderbouw behoren zowel Latijn als Grieks tot de verplichte vakken op de school. Verzoekster heeft weliswaar gesteld dat zij en [de leerling] onvoldoende van de gevolgen van de keuze op de hoogte waren, maar de Commissie kan niet vaststellen dat daarvan sprake was. Het voorgaande doet ook niet af aan de vrijheid van de school om overgangsnormen vast te stellen en deze te hanteren. De ondersteuning die de school [de leerling] heeft geboden en die verzoekster stelt nodig te hebben (extra inhaaltoetsen) betreft ondersteuning die valt onder de basisondersteuning.

[de leerling] moet de school verlaten omdat zij niet bevorderd kan worden naar 4 gymnasium en niet een tweede keer mag doubleren. De Commissie stelt voorop dat zij niet bevoegd is te oordelen over de vraag of een leerling terecht niet is bevorderd. De Commissie oordeelt over de vraag of verweerder in redelijkheid tot de verwijdering van [de leerling] heeft kunnen komen.

De Commissie stelt vast dat verweerder in de overgangsrichtlijnen heeft vastgelegd dat doubleren in twee opeenvolgende leerjaren niet is toegestaan. [de leerling] mocht na haar doublure in leerjaar 2 niet ook leerjaar 3 doubleren. Voorts is vastgelegd dat een leerling bij vier of meer tekortpunten niet kan worden bevorderd. Nu [de leerling] vier tekortpunten heeft, kan zij op grond van het door de school vastgelegde beleid niet worden bevorderd. Conform de bevorderingsrichtlijnen is [de leerling] besproken in de bevorderingsvergadering. Het is de Commissie voldoende gebleken dat bij het besluit om [de leerling] niet te bevorderen niet alleen de cijfers van [de leerling] zijn meegewogen, maar dat alle omstandigheden door verweerder zijn meegewogen. Toepassing van de hardheidsclausule, zoals ook door verweerder betoogd, zou niet tot een andere uitkomst hebben geleid, temeer nu meerdere docenten [de leerling] niet bevorderbaar achten.

Verzoekster stelt nog dat de school [de leerling] geen gelegenheid heeft gegeven om inhaaltoetsen te maken, maar de toetsmogelijkheden zijn door de school voor alle leerlingen op gelijke wijze toegepast. Wanneer de school [de leerling] extra inhaaltoetsen zou laten maken, zou zij worden bevoordeeld ten opzichte van andere leerlingen. Dit is bovendien geen doeltreffende aanpassing, omdat deze moet zijn gericht op het wegnemen van drempels bij bijvoorbeeld de deelname aan het onderwijs of bij het afleggen van toetsen. Niet om leerlingen extra toetsmogelijkheden te verschaffen om een bepaald niveau te halen.

De Commissie oordeelt dan ook dat verweerder in redelijkheid tot het besluit heeft kunnen komen om [de leerling] niet te bevorderen met als gevolg dat [de leerling] van school moet.

Voordat verweerder tot definitieve verwijdering van een leerling overgaat, dient hij te voldoen aan zijn zorgplicht: het vinden van een andere school die bereid is [de leerling] aan te nemen. Echter, in de onderhavige situatie heeft verzoekster [de leerling] reeds in maart 2020 aangemeld bij [school 2], voordat het daadwerkelijk genomen besluit door verweerder was genomen. [de leerling] is daar ingeschreven en het schooljaar 2020-2021 gestart in 4 havo.

Alles overziend zal de Commissie het verzoek ongegrond verklaren.

7. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen oordeelt de Commissie het verzoek ongegrond.

Aldus gedaan te Utrecht op 22 oktober 2020 door mr. D. Ghidei, voorzitter, drs. R. Aerden en drs. L.F.P. Niessen, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

mr. D. Ghidei
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris

ⁱ Op grond van artikel 27c lid 2 sub b van de Wet op het voortgezet onderwijs (WVO)

ⁱⁱ Op grond van artikel 27 lid 1 derde volzin WVO